

16 בספטמבר 2010

חוזר לקוחות 6/2010 - ביצוע העברות בנקאיות באמצעות מס"ב בעמותות וחל"צ

אנו מתכבדים לשלוח את חוזר מספר 6/2010 ללקוחותינו במגזר מוסדות הציבור. בחוזר זה נסקור את הכללים שיש לאמץ בנוגע לביצוע תשלומי העברות בנקאיות באמצעות מרכז סליקה בנקאי (להלן מס"ב).

ביצוע תשלומים בארגון יכול להתבצע באחת מהדרכים הבאות:

1. תשלום במזומן מקופה קטנה.
2. תשלום באמצעות המחאה.
3. תשלום באמצעות כרטיס אשראי.
4. תשלום באמצעות העברה בנקאית (באמצעות מס"ב או באמצעות הבנק).

ביצוע תשלומים באמצעות מזומן מקופה קטנה ובאמצעות כרטיס אשראי נדונו בחוזרים קודמים שנכתבו על ידי משרדנו. בחוזר הנוכחי נפרט את אופן ביצוע התשלומים באמצעות העברות בנקאיות במס"ב.

ביצוע העברות בנקאיות במס"ב נעשה באמצעות תוכנה יעודית של מס"ב אליה משדרים קובץ עם נתוני התשלומים. קובץ זה משודר למס"ב ולאחר סיום סבב החתימות שנקבע על ידי הארגון, מועבר לביצוע ולהעברה לבנקים השונים.

התשלום באמצעות מס"ב הינו קל וחוסך לארגון הוצאות רבות וזמן עבודה: התשלומים מבוצעים במרוכז (בדרך כלל באמצעות תוכנה יעודית) ומחוייבים בבנק בשורה אחת, אין צורך בהכנת המחאות פרטניות בגין כל תשלום והחתימה של מורשי החתימה היא לריכוז התשלומים ולא חתימה פרטנית.

להלן מספר נושאים המאפיינים ביצוע תשלומים אלה:

1. ביצוע תשלומים באמצעות מס"ב נעשה בריכוזים כאשר חשבון הבנק של הארגון מחוייב בסכום אחד בגין כל הסכומים שהועברו באותו מקבץ.
2. התשלומים משודרים באמצעות התוכנה למס"ב **ובכל אחד** ממורשי החתימה נדרש להכנס לתוכנה ולחתום באמצעות אמצעי חתימה דיגיטלי (כרטיס Mini Key דומה ל-Disk On Key) ולאשר את ביצוע העברה. יש לשים לב שביצוע התשלומים במס"ב לא פוטר את החובה לשתי חתימות (או מספר חתימות גבוה יותר אם נדרש בארגון) ולעריכת כל הבדיקות כנהוג בביצוע תשלום בהמחאה.
3. הקובץ מועבר לביצוע ולזיכוי חשבונות הספקים / עובדים רק לאחר שסבב החתימות המלא הסתיים.

בארגונים רבים מייחסים להליך העברת תשלומים במס"ב חשיבות פחותה מביצוע תשלומים באמצעות המחאות ולעיתים לא מבצעים את כל הליך אישור החשבון ואישור התשלום כנהוג לגבי תשלומים המבוצעים באמצעות המחאות. להלן מספר דוגמאות לשיטות עבודה שנהוגים בארגונים ואשר ממחישים נושא זה:

1. על מנת להקל בביצוע תשלומים ולמנוע עיכובים רוכזו **כל** כרטיסי החתימה הדיגיטלים אצל מנהל החשבונות או חשב השכר שמבצע בפועל את החתימה בשם כל המורשים. ליקוי זה מונע למעשה כל בקרה

של מורשי החתימה על העברות הכספיים ודומה במהותו לחתימה על המחאה פתוחה. יודגש שבדיקת קובץ הריכוז לאחר ביצוע ההעברה קשה לביצוע כיוון שהזיכוי, כאמור, נעשה במרוכז לכל הספקים / עובדים שזוכו באותה מנה.

2. מתן הרשאות חתימה מקלות לביצוע תשלומים באמצעות מס"ב: נמצא שלמרות שזכויות החתימה מחייבות חתימה של המנכ"ל ושל חבר ועד מנהל, הרי שלצורך ביצוע העברות במס"ב שונו הרשאות החתימה והן ניתנו לדוגמה למנהל החשבונות ולמנכ"ל. מתן הרשאות אלה, לא רק שגרמו לכך שעיקר התשלומים המבוצעים בארגון נעשה ללא פיקוח של הוועד המנהל, אלא אף שלא נשמרה הפרדת התפקידים הנדרשת בין רישום הפעולות בספרים וביצוע התאמות בנק לבין זכויות החתימה בשם הארגון.

3. מורשי החתימה שביצע את החתימות הדיגיטליות לא עברו על כל מסמכי התשלומים לספקים / עובדים ולמעשה חתימתם הייתה טכנית בלבד מבלי שבדקו הלכה למעשה את מהות התשלומים המבוצעים.

לאור זאת מוצע כי הארגון יאמץ נוהל תשלומים באמצעות מס"ב (בנוסף או כפרק לנוהל התשלומים הרגיל) שיתן מענה לנושאים המפורטים מעלה ויכלול לפחות את הנושאים הבאים:

1. הליך אישור חשבונות לתשלום לרבות התאמה להזמנה / הסכם, אישורי ניכוי מס, קבלת המוצר / שירות, קבלת חשבונית מס ועוד בהתאם לנוהל קבלת ואישור חשבונות הקיים בארגון.
2. הליך אישור ביצוע העברה בנקאית: בדיקת קיום אישור תשלום, התאמת סכום הזיכוי לפרטי החיוב. האישור צריך להעשות על בסיס קובץ מודפס של הסכומים שיועברו במס"ב בליווי המסמכים המבססים.
3. הליך שינוי חשבון בנק של ספק: אופן שינוי החשבון (פניה בכתב בלבד), אופן הוכחת פרטי חשבון בנק (אישור בנק, העתק המחאה, אישור רו"ח / עו"ד) וכדומה.
4. פרטי מורשי החתימה שיוכלו לבצע העברות במס"ב תוך מתן דגש על כך שהעברות מסוג זה צריכות לקיים הפרדת תפקידים נאותה בארגון בין העוסקים ברישום בהנהלת החשבונות ובין המבצעים תשלומים בפועל.
5. הנפקת כרטיס חתימה דיגיטלי לכל מורשי החתימה. יודגש שכרטיסי החתימה הינם מסוג Mini Key המתחברים למחשב באמצעות התקן USB ולפיקד אינם דורשים חומרת מחשב מיוחדת.
6. התקנת תוכנת חתימה דיגיטלית במחשבים של מורשי החתימה, או במחשבים הזמינים לשימוש.
7. קביעת נהלים לגבי אופן השמירה על כרטיסי החתימה לרבות איסור העברת כרטיס / סיסמה לעובד שאינו בעליו של הכרטיס.

ארגונים המעוניינים בקבלת סיוע בהכנת נוהל תשלומים באמצעות מס"ב יכולים לפנות למשרדנו לקבלת סיוע בכתיבת נוהל המותאם לפעילותם ולגודל הארגון.

אין האמור במייל זה מהווה ייעוץ מקצועי ובכל נושא מומלץ לפנות לקבלת יעוץ מקצועי על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי.